

7. o. Biológia. A hüllők osztálya

Óravázlat

A hüllők jellemzői

A hüllők neve arra utal, hogy testük lehül, ha csökken a környezet hőmérséklete. Ha lehülnek, mozgásuk, anyagcseréjük lelassul. Ezért élnek nagyszámban a trópusokon. **Az emlősök és a madarak őseit is a hüllők között találjuk meg.**

A kígyók, gyíkok, teknősök és krokodilok valódi szárazföldi gerincesek.

Lágy héjú tojásokkal szaporodnak, ezzel a szaporodás és az egyedfejlődés elszakad a víztől.

Közvetlen fejlődésűek. A tojásokat a nap melege költi ki, ivadékgondozás általában nincs.

Testét **vastag szaruréteg** borítja, szaruból vannak a **pikkelyek** is.

A bőr kifejezetten száraz, hatékony védelmet nyújt a kiszáradás ellen, és páncélként védi a testet, de megakadályozza a bőrlégzést.

Tüdejük nagy felületű.

Új testrészként megjelent a **nyak**, a fej minden irányban mozgatható. A végtagok **járólábak**, amelyek vagy felemelik a testet, vagy a gerincoszlop kígyózó mozgását segítik.

Többségük **ragadozó**, kevés **növényevő** fajuk van.

A hüllők rendszere

A **teknősöknek** a pikkelyek mellett **váz- és bőrcsontokból** kialakult **páncéljuk**, teknőik is vannak, amelybe a fejüket és a lábukat is be tudják húzni. Állkapcsaikat **éles szarukáva** borítja, **fogaik nincsenek**. **Növényevők és ragadozók** egyaránt vannak köztük.

A pikkelyes hüllők rendjébe tartoznak a **kígyók** és a **gyíkok**. Páncéljuk nincs, hátukat **szarupikkelyek**, hasukat **szarupajzsok** borítják. Gerincoszlopuk **kígyózó mozgásával** haladnak előre, ezt a gyíkok esetében a lábak is segítik. **Ránőtt fogaik vannak**, melyek a **zsákmány megragadására alkalmasak**, rágásra viszont nem. A **kígyók állkapcsa nagyra nyitható, zsákmányukat egészben nyelik le.**

A **krokodilok** a legnagyobb és a legfejlettebb ma élő hüllők. **Ragadozók**, állkapcsukban **gyökeres fogak** ülnek, amelyekkel már tépni is lehet. Kizárólag a trópusokon, vízben és vízközelben élnek. **Meszes héjú tojásaikat** földbe ásott gödörbe rakják, a **fészket és a kikelő fiatal állatokat gondozzák**. 30 °C alatt többnyire nőneműek, magasabb hőmérsékleten döntően hímek kelnek ki a tojásokból.